

Hogyan csináljunk úgy, mintha művészek lennénk...

Kovalik Balázs rendezésében látható az Örkeny István Színházban egy „aszociatív chatelésnek” nevezett „akármí” (jobb szó nem jut eszembe a minősítésre).

Sajnos ismét egy megalomán vállalkozás tanúi lehetünk, ismét egy, a Nézővel mit se törődő „önmegvalósítás” részesei kell, hogy legyünk. Mindez persze a Művészet szent égése alatt, egy olyan színházban, amely megalakulásával és névválasztásával is elhatárolni igyekezett magát a Madách Színház -és minden bulvár- semmitmondó kommerszességétől. Szomorúan kell megállapítanom, hogy ezért és az ehhez hasonló előadásokért kár volt akkora csinnadrattával leválni az „anyaszínházról”, elkülönülni a nagyszínházi törekvésektől, sőt ennyi erővel lehetett volna itt helyet adni akár még a Mikroszkóp előadásainak is... Annak idején Hofi Géza nagyszerű politikai kabaréi igazi revelációként batottak ugyanítt, és semmivel sem voltak értékelenebbek, mint Kovalik rendezései. Sőt! Hofi Géza legalább tudta, hogy mit akar, és azt magas művészi színvonalon képes is volt megvalósítani.

Javasolnám - ha mindenképp az üres semmitmondás a cél (kiemelt szponzori támogatások megszerzésével), akkor nyugodtan lépjenek koprodukcióba akár valamelyik kereskedelmi televízió ügyeletes semmittevőivel is, mert amit Kovalik Balázs már előző itt elkövetett rendezésében (Borisz Godunov) és a mostaniban is művel, annak mindenbol van helye, csak nem egy olyan színházban, amelyik művészsztábi ambíciókkal kezdte meg működését nem is olyan régen Mácsai Pál vezetésével.

Persze szíve joga Kovalik Balásznak azt csinálni, amit akar, hiszen ha van, aki engedi, hogy időt, pénzt, energiát és tebenséget eltékozzoljon, és mindezért még rendezői honoráriumában is részesítik, akkor tegye meg nyugodtan, hiszen úgy látszik mi egyre inkább egy olyan országban élünk, ahol mindent meg lehet csinálni szemrehányás nélkül, és sokan még asszisztálnak is abba, ha ilyen és ehhez hasonló érdektelenségekkel „köpik szembe” a Nézőt. Mert igenis szembeköpés egy olyan produkció (?) ránk kényszerítése -most a már említett Borisz Godunovval nem szeretnék foglalkozni...-, amelyiknek anyyi köze van a színházhoz, mint nekem a kobászathoz. Ólomot persze én is tudok önteni, de nem gondolom, hogy az a kobászat lényege lenne.

Gálffi László és Béres Ilona -a szereposztás sorrendjében- se nem Odüsszeusz, se nem Penelopé. Erről viszont legkevésbé ők tehetnek. Ideje lenne már, ha több munkát egyelőre nem vállalnának Kovalik-rendezésekben, mert már annyira unalmasan deklamálnak, és olyannyira nárcisztikusak, hogy mindketten szinte már csak néhány öszinte mondatukkal emlékeztetnek valamikori igazi önmagukra. Arról már csak igazán röviden szólnék, hogy legalább jó lenne néha ballani is mindazt, amit mondanak, mert már az első sorokból se lehet mindig érteni, hogy mit mondanak.

Dömötör András Hermésze semmilyen, Kerekes Viktória Athéné szerepében elviselhetetlen. Mácsai Pál szinte már olyan ripacs, hogy Kirkéjéről inkább nem is írnék. Sajnálom Békés Italt (Heléna), Gál Gabit (Szirén), Futó Balázst (Küklopsz) és Ölveti Mátyást (Kentaur) is, hogy ebben kell részt venniük.

Antal Csaba diszlete és Benedek Mari jelmezei büen szolgálják azt, amit a rendező akar: A Semmit! Nem tudom, hogy Térey János konzultánsként miben „segítette” Kovalik Balázst, de azt is csak sajnálni tudom, hogy Futó Balázs zenei vezetőként is „megerősöskoltott”. Jó ízlésű ember Liszt, Monteverdi, Mozart, Schubert, Schumann, Strauss művei mellett csak akkor bagyja elbanguzni az ABBA-számot, ha annak szervesülése segíti egy előadást. Itt azonban nincs mibez szervesülni.

A legnagyobb elismerés az idegenvezetőt illeti! Nikolaidu Szófia portréfilmzerző vallomása és a stáb görögországi utazásáról készült felvételek legalább közelebb hoznak hozzánk egy másik világot... A produkcióhoz készült műsorfüzetből biztosra vehetjük, hogy a szakmai kirándulás költéséit a Vista és a Malév támogatta. A videofelvételek és a fotóanyagok alapján csak abban reménykedem, hogy legalább jól érezték magukat a stáb tagjai, és akkor már megérte. Viszont nem lehetett volna megkímélni bennünket attól, hogy még megalázó módon -bülyének nézve a nagyérdemű- ennek apropóján valami előadás féjével, ezzel a semmivel is előhozakodjanak? Nem is akármilyen jegyárakon... Máskor legalább ezen gondolkozzanak el, kérem!

A műsorfüzetben olvashatunk egy beszélgetést a rendezővel. Ebben Kovalik Balázs a következőket osztja meg velünk: (...) „nem a klasszikus értelemben vett színházról van szó, és meglehetősen távol áll az Odüsszeusz figurája által sugallt epikától is. Nincs történet, cselekmény, vagy dramatikus színdarab.”

Ez sajnos mind igaz, de erre aztán egyáltalán nem lenné büszke, sőt...
Messa di voce

Nyári koncertek

A Concert Masters International szervezőiroda jóvoltából idén nyáron is több külföldi, fiatalokból álló együttes látogat Budapestre. Június 1. és július 31. között tíz amerikai és egy angol kórus, illetve zenekar lép fel Budapest neves koncerthelyszínein.

A Cambridge University Symphony Orchestra

Június 1-jén a Mátyás templomban az Indian Springs School Chamber Choir (USA), 18-án a Zeneakadémián a Pittsburgh Youth Symphony Orchestra (USA), 19-én a Nemzeti Hangversenyteremben a Chicagói Ifjúsági Szimfonikus Zenekarok Encore Kamarazenekara (USA) ad hangversenyt. 20-án a Nádor teremben az amerikai Peninsula Girls' Choir-hoz két magyar kórus is csatlakozik: a budapesti Ady Endre Gimnázium Ifjúsági Vegyeskara és a komlói Kodály Gyermekkórus. Június 22-én a Lakeshore Chorale (USA) lép fel a Mátyás-templomban, másnap pedig az El Camino Youth Symphony Orchestra (USA) a Zeneakadémián találkozhat a közönséggel.

A CMI és a Budavári Nyári Fesztivál közös szervezésében a Schaumburg Youth Symphony Orchestra (USA) koncertezik a Hadtörténeti Múzeumban június 24-én. Július 4-én a Szent István Bazilika ad otthont a Cantata Academy Chorale (USA) hangversenyének, majd 13-án a San Diego Festival Chorus (USA) előadására kerül sor a Mátyás-templomban. 20-án és 24-én a Zeneakadémián, illetve a Hadtörténeti Múzeumban mutatkozik be az Angliából érkező Cambridge University Symphony Orchestra. Július 31-én az amerikai Wisconsin Youth Symphony Orchestra fellépése zárja a sorozatot a Hadtörténeti Múzeumban - adta hírl a Fidelio internetes zenei portál.

A gólyakalifa az Operában

„Feldühíteni a lélek sárkányait!” Ez a program Weöres Sándortól származik, az ő A teljesség felé című filozófiai-költői művéből fogadta saját jelmondatává Gyöngyösi Levente, amikor - librettistájával, Balla Zsófiával - belevágott A gólyakalifa megzenésítésébe. Egyszerűsödésnek indult a mű, munka közben terebélyesedett egész estésre, így nyerte el a Millenniumi Operapályázat második díját.

Babits Mihály kisregénye szenzáció volt a maga idejében, a Nyugat külön számában közölte. A téma ma is aktuális. A főhős, Tábori Elemér a gazdag, szecessziós századelő idején egy jómódú polgári családban éli egy reménytelen ifjú színes életét. Csupán álmái zavarják. Ezekben egy másik, sötétebb világ jelenik meg egyre valószínűsággal, benne egy szerencsétlen sorsú inas, saját rosszabbik énje, elnyomottabb, ezért gonoszabb önmaga.

Gyöngyösi hóse saját álombéli másában találja meg élete nagy sárkányát, melyet képtelen megszelídíteni, megtörni. Elpusztítani pedig csak saját magával együtt lehet. Sorsának üzenete ma is aktuális a mindennapi sárkányainkkal harcban álló, szenvedő embereknek. Nekünk.

Bemutató: május 28-án az Operaházban.

Zeneszerző: Gyöngyösi Levente, Szövegíró Babits nyomán: Balla Zsófia, Rendező: Harangi Mária, Díslettervező: Csikós Attila, Jelmeztervező: Nagy Vikória, Koreográfus: Pataky Klára, Karigazgató: Szabó Sipos Máté, Karmester: Vasbegyi György, Tábori Elemér szerepében: Sóllyom Nagy Máté.